

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΕΛΙΔΑ	ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	ΘΕΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΓΝΩΜΕΣ	ΤΑΞΕΙΣ
----------------	------------	------	----------	------------	--------	--------	--------

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ ΣΤΗΝ «Κ»

«Είναι ώρα να ξυπνήσει η Ευρώπη»

■ Κόκκινη γραμμή είναι το συμφέρον της χώρας και των πολιτών ■ Οσοι μιλούν για εκλογές στην παρούσα συγκυρία λειτουργούν ανεύθυνα ■ Αν δεν καταπολεμήσουμε τη φοροδιαφυγή, θα κάνουμε μία ακόμη τρύπα στο νερό

Συνέντευξη στον **Κ. π. ΠΑΠΑΔΙΔΙΟΧ**

Τέλος στα σενάρια περί πρόωρων εκλογών θέτει μέσω συνέντευξης προς την «Κ» ο πρωθυπουργός κ. Γιώργος Παπανδρέου. Ο κ. Παπανδρέου σημειώνει χαρακτηριστικά ότι η χώρα δίδει κρίσιμη μάχη «και όσοι μιλούν για εκλογές στην παρούσα συγκυρία λειτουργούν ανεύθυνα και θέλουν να τη σύρουν σε επικίνδυνες εξελίξεις», ενώ καταλογίζει στη Ν.Δ. «ανεύθυνη στάση». Μάλιστα, αναφερόμενος στον πρόεδρο της Ν.Δ. κ. Αντ. Σαμαρά υποστηρίζει πως «έχει την πολυτέλεια να πολιτεύεται ανεύθυνα γιατί εμείς πράξαμε υπεύθυνα».

Παράλληλα, ενόψει της καθοριστικής συνόδου κορυφής της Ε.Ε. την προσεχή Πέμπτη, ο πρωθυπουργός τονίζει πως «είναι ώρα να ξυπνήσει η Ευρώπη». Στο ίδιο πλαίσιο και σε σχέση με τις διαβουλεύσεις για το ελληνικό χρέος και τη δημόσια συζήτηση περί «επικερτικής χρεοκοπίας», ο κ. Παπανδρέου τονίζει πως «κόκκινη γραμμή είναι το συμφέρον της χώρας και των πολιτών». Επίσης, σημειώνει ότι «κάποιοι έφτασαν στο σημείο να αμφισβητήσουν τον πατριωτισμό μου, ενώ πήρα στις πλάτες μου αμαρτίες άλλων, για να μη χύσει η χώρα μια τραγωδία». Τέλος, ο πρωθυπουργός δεσμεύεται ότι «θα κτυπηθούν αλύπτητα» νησίδες παρανομίας που συνθέτουν οι μεγαλοεπιχειρητές των ασφαλιστικών ταμείων, τα κυκλωμένα στο ποδόσφαιρο, η λαθρεμπορία καυσίμων και η φοροδιαφυγή.

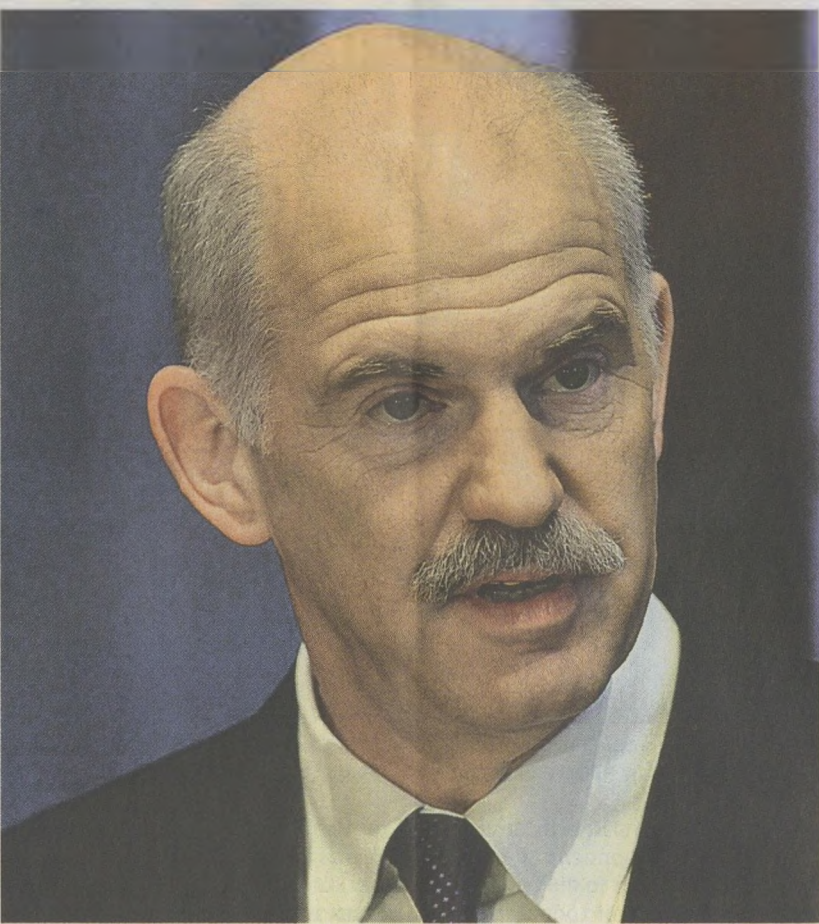
— **Κύριε πρόεδρε, οι διαπραγματεύσεις για τη χορήγηση νέας βοήθειας προς την Ελλάδα βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη και απ' ό, τι φαίνεται υπάρχουν δυσκολίες λόγω των διαφορών μεταξύ των εταίρων στην Ε.Ε. Υπάρχουν κάποιες «κόκκινες γραμμές» για την κυβέρνηση ο' αυτές τις διαπραγματεύσεις; Θα αποδεχόσασταν μια φόρμουλα που θα οδηγούσε τη χώρα σε καθεστώς «επικερτικής χρεοκοπίας»;**

— Κύριε Παπαδιόχο, κόκκινη γραμμή είναι το συμφέρον της χώρας και των πολιτών. Παράμενει κεντρική προτεραιότητα και μέλημά μας η καθημερινότητα. Η εξασφάλιση της συνέχισης της ομαλής λειτουργίας του κράτους, η κανονική καταβολή μισθών και συντάξεων, η προστασία των καταθέσεων των πολιτών. Γι' αυτά παλεύουμε τόσους μήνες και τα έχουμε καταφέρει. Κάνουμε κάθε τι όχι μόνο να εξασφαλίσουμε την καλύτερη διαχείριση του χρέους μας, αλλά και το πέρας σε μια καλύτερη κατάσταση να

μην είναι το συμφέρον της χώρας και των Ελλήνων πολιτών. Παράμενει κεντρική προτεραιότητα και μέλημά μας η καθημερινότητα. Η εξασφάλιση της συνέχισης της ομαλής λειτουργίας του κράτους, η κανονική καταβολή μισθών και συντάξεων, η προστασία των καταθέσεων των πολιτών. Γι' αυτά παλεύουμε τόσους μήνες και τα έχουμε καταφέρει. Κάνουμε κάθε τι όχι μόνο να εξασφαλίσουμε την καλύτερη διαχείριση του χρέους μας, αλλά και το πέρας σε μια καλύτερη κατάσταση να

Εμείς ως χώρα λάβαμε τις αναγκαίες αποφάσεις, όσο δύσκολες και αν ήταν. Τώρα είναι η ώρα της Ευρώπης να λάβει τις δικές της.

γίνει με ασφάλεια και προστασία της ελληνικής οικονομίας. Και είναι η πρώτη φορά που στην Ευρώπη αναγνωρίζεται και τίθεται στο τραπέζι η μείωση του βάρους του ελληνικού χρέους για τον Έλληνα πολίτη. Αυτό από μόνο του αποτελεί πολύ θετική εξέλιξη. Και βρισκόμαστε στη φάση αξιολόγησης των καλύτερων δυνατών λύσεων. Λύσεις που δεν προκαλούν παράπλευρους κραδασμούς. Για κάποιες από τις λύσεις που συζητούνται πια και δημοσίως ακούστηκε από οικους αξιολόγησης ότι μπορεί να βαθμολογηθεί η Ελλάδα με τον όρο «selective default», εάν οι λύσεις αυτές εφαρμοστούν. Αρα όσοι παίζουν με τις λέξεις για να δημιουργήσουν πανικό είναι είτε ανεύθυνοι είτε παίζουν με τη φωτιά. Καταφέραμε να μη χρεοκοπήσει η Ελλάδα και ούτε πρόκειται να χρεοκοπήσει. Αντιθέτως, τώρα είμαστε στη

«Ορισμένοι έφτασαν στο σημείο να αμφισβητήσουν τον πατριωτισμό μου, ενώ εγώ πήρα στις πλάτες μου αμαρτίες άλλων για να μη χύσει η χώρα μια τραγωδία. Δεν θα με πτοήσουν όμως», τονίζει ο κ. Παπανδρέου στην «Κ».

φάση εξεύρεσης μακροπρόθεσμων ανόσων στο χρέος για την Ελλάδα. Σε αυτή τη δύσκολη και περιπλοκή διαπραγμάτευση δεν χωρούν ανεύθυνες φωνές που καλλιεργούν φόβο, παντάρως στην αποτυχία και διαστρεβλώνουν την αλήθεια. Αρκεί πια με την ανεύθυνη πολιτική εις βάρος της χώρας. Παλεύουμε για λύσεις που θα οδηγήσουν σε βελτίωση και όχι σε επιδείνωση της πραγματικής κατάστασης της οικονομίας μας και του φόρτου των πολιτών. Αυτό που επισημαίνω στο εξωτερικό και προς κάθε κατεύθυνση είναι ότι εμείς καταβάλαμε ως χώρα μια προσπάθεια άνευ προηγουμένου, πετύχαμε πρωτοφανή αποτελέσματα, λάβαμε τις όποιες αναγκαίες αποφάσεις, όσο δύσκολες και αν ήταν. Τώρα είναι η ώρα της Ευρώπης να λάβει τις δικές της. Εδώ και ενάμιση χρόνο επαναλαμβάνω συνεχώς στους εταίρους μας ότι πρέπει από κοινού να λάβουμε γενναίες αποφάσεις. Όχι μόνο για το μέλλον της Ελλάδας, αλλά και ολόκληρης της Ευρώπης. Είναι η ώρα να ξυπνήσει η Ευρώπη.

— **Λέγατε πως οι Αμερικανοί βοηθούν**

με τους πάντες για να προωθηθούν τα συμφέροντα της πατρίδας μας. Το αντίθετο θα ήταν έγκλημα για τη χώρα. — **Συζητάτε με τις Βρυξέλλες ρυθμίσεις που θα οδηγήσουν σε ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, όπως για παράδειγμα την κατάργηση της εθνικής συμμετοχής σε έργα που πραγματοποιούνται με κοινοτική χρηματοδότηση. Τι απαντάτε στην κριτική ότι το σχετικό αίτημα διατυπώθηκε με μεγάλη καθυστέρηση;**

— Δεν υπήρξε καμία καθυστέρηση. Από την αρχή, από το πρώτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συμμετείχα ως πρωθυπουργός τον Οκτώβριο του 2009, διαβάστε τότε τις δηλώσεις μου, υπογράμμιζα την ανάγκη ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών υπέρ της ανάπτυξης στον Ευρωπαϊκό εταίρους μας, παράλληλα με ένα σύνολο προτάσεών μας

την Ελλάδα παρασκηνιακά και δεν θέλουν βεβαίως την κατάρρευσή της. Ισχύει αυτό και τη μορφή παίρνει αυτή η βοήθεια;

— Χορτάσαμε θεωρίες συνωμοσίας, κύριε Παπαδιόχο. Όσοι κρύβονται πίσω από τις θεωρίες συνωμοσίας δεν θέλουν να καταλάβουν ότι η Ελλάδα πρέπει να αλλάξει. Και πρώτοι εμείς έχουμε αυτήν την ευθύνη. Σε αυτήν την πορεία αλλαγών και βέβαια θα διαπραγματευόμαστε στήριξη από παντού. Δημοσίως και όχι παρασκηνιακά, μιλάω

Χορτάσαμε θεωρίες συνωμοσίας. Όσοι κρύβονται πίσω από αυτές δεν θέλουν να καταλάβουν ότι η Ελλάδα πρέπει να αλλάξει.

με τους πάντες για να προωθηθούν τα συμφέροντα της πατρίδας μας. Το αντίθετο θα ήταν έγκλημα για τη χώρα. — **Συζητάτε με τις Βρυξέλλες ρυθμίσεις που θα οδηγήσουν σε ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, όπως για παράδειγμα την κατάργηση της εθνικής συμμετοχής σε έργα που πραγματοποιούνται με κοινοτική χρηματοδότηση. Τι απαντάτε στην κριτική ότι το σχετικό αίτημα διατυπώθηκε με μεγάλη καθυστέρηση;**

— Δεν υπήρξε καμία καθυστέρηση. Από την αρχή, από το πρώτο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συμμετείχα ως πρωθυπουργός τον Οκτώβριο του 2009, διαβάστε τότε τις δηλώσεις μου, υπογράμμιζα την ανάγκη ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών υπέρ της ανάπτυξης στον Ευρωπαϊκό εταίρους μας, παράλληλα με ένα σύνολο προτάσεών μας

Η Νέα Δημοκρατία πολιτεύεται ανεύθυνα

— Οι συζητήσεις για τη νέα βοήθεια από την Ε.Ε. και το ΔΝΤ αναμένεται να ολοκληρωθούν στο προσεχές διάστημα. Διάφορα κυβερνητικά στελέχη έχουν τοποθετηθεί για τον τρόπο κύρωσής της από τη Βουλή. Ποια είναι η δική σας απόφαση; Θα ψηφιστεί, όπως το Μνημόνιο Ι, με απλή πλειοψηφία 151 ψήφων;

— Προτεραιότητά μας αυτή την περίοδο είναι να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις αυτές το συντομότερο δυνατό και με το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τη χώρα μας. Δεν είναι η αριθμητική λογιστική του πώς θα υπερψηφιστεί η όποια νέα συμφωνία. Μακάρι να ψηφιστεί από 180, ακόμα και από 200 βουλευτές. Αλλά, αν τα άλλα κόμματα δεν ανταποκριθούν και πάλι, εμείς θα κάνουμε το καθήκον μας. Δεν θα βάλουμε σε κίνδυνο το μέλλον της πατρίδας μας και των παιδιών μας, διότι κάποιοι άλλοι έχουν δει να κερδίζουν εκ του ασφαλούς.

Ζήτημα Θεσμών

— Εκκληγάτε με μια εντελώς διαφορετική πλατφόρμα απ' αυτήν που έχετε αναγκαστεί να ακολουθήσετε λόγω της δημοσιονομικής κρίσης. Αισθάνεστε ότι υπάρχει ένα θέμα νομιμοποίησης της πολιτικής σας και πώς μπορεί να λυθεί;

— Δεν άλλαξε καθόλου ο πυρήνας της πολιτικής μας. Λέγαμε πάντα ότι το πρόβλημα της χώρας δεν είναι κυρίως οικονομικό, αλλά ζητήματα λειτουργίας θεσμών. Αυτή είναι η ρίζα του προβλήματος της χώρας. Είχαμε απόλυτο δικίο. Και αυτό το πρόβλημα θέλουμε να αντιμετωπίσουμε με όλες τις τομές που έχουμε προωθήσει για τη διαφάνεια και την αξιοκρατία στο κράτος και στους θεσμούς. Όσο για την κατάσταση της οικονομίας, ένα πράγμα θα θυμίσω: η κατάσταση αυτή ανάγκασε την προηγούμενη κυβέρνηση να σκωθεί και να φύγει τρομοκρατημένη. Εμείς αποφασίσαμε να κάνουμε το πατριωτικό μας καθήκον και να παλέψουμε. Καθήκον μας ήταν να μην πέσει η χώρα στον γκρεμό. Δεν υπήρχε άλλη επιλογή για μια υπεύθυνη κυβέρνηση. Γιατί, τι είναι τελικά η δημοκρατική νομιμοποίηση; Δεν είναι και η αυτονόητη υποχρέωση, το εθνικό καθήκον οποιασδήποτε κυβέρνησης να αντιμετωπίσει μια πολύ έκτακτη ανάγκη ή ένα μεγάλο και πέραν πάσης πρόβλεψης πρόβλημα;

Πρόσφατα, η Βουλή ανανέωσε την

εμπιστοσύνη της στην κυβέρνηση μας. Η χώρα μας δίνει την πιο κρίσιμη μάχη της σύγχρονης ιστορίας της. Γι' αυτό και όσοι μιλούν για εκλογές σε μια τόσο κρίσιμη συγκυρία λειτουργούν ανεύθυνα και θέλουν να σύρουν τη χώρα σε επικίνδυνες εξελίξεις.

— Πολλοί εκτιμούν πως λόγω της πίεσης που δέχεται η κυβέρνηση, των επώδυνων μέτρων και των κοινωνικών εντάσεων, είναι πιθανό να βρεθεί εκ νέου σε στενωπό, όπως πριν από μερικές εβδομάδες. Είναι στις σκέψεις σας —εάν οι περιστάσεις το απαιτήσουν— το ενδεχόμενο να προτείνετε εκ νέου στον κ. Σαμαρά συνεργασία με πρωθυπουργό κοινής αποδοχής, ή το σχετικό κεφάλαιο έκλεισε μετά τα όσα διμείφθηκαν στην πολυσυζητημένη τηλεφωνική σας επικοινωνία;

— Από την πρώτη στιγμή κάλεσα όλες τις πολιτικές δυνάμεις να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να δουλέψουμε όλοι μαζί. Θα επιμείνω, αν και δεν τρέφω ιδιαιτέρως ελπίδες ότι θα αλλάξει η ανεύθυνη στάση της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Μέχρι στιγμής ο κύριος Σαμαράς έχει επιλέξει να στέκεται απέναντι, να κάνει κριτική και να μην αναλαμβάνει καμία απόλυτως ευθύνη. Έχει την πολυτέλεια να πολιτεύεται ανεύθυνα, γιατί εμείς πράξαμε υπεύθυνα, διασφαλίζοντας ότι η χώρα μας δεν θα έπεσε σε περιπέτειες. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αλλά θέλω να προσθέσω και ένα τελευταίο σημείο: Κύριε Παπαδιόχο, ορισμένοι έφτασαν στο σημείο να τολμήσουν να αμφισβητήσουν τον πατριωτισμό μου, ενώ εγώ πήρα στις πλάτες μου αμαρτίες άλλων για να μη χύσει η χώρα μια τραγωδία. Και αυτοί που τα υπονοούν αυτά είναι συνήθως εκείνοι που έφεραν την Ελλάδα σε αυτό το σημείο. Που είχαν επί χρόνια συνηθίσει να ζουν απομυζώντας τον κρατικό κορβανά. Που αντιστέκονται σε κάθε προσπάθεια μεγάλων αλλαγών που κάνουμε γιατί θίγονται τα αθέμιτα συμφέροντά τους. Δεν θα με πτοήσουν όμως. Οι επιθέσεις αυτές με πείθουν ότι είμαστε σε σωστό δρόμο.

Οι «Αγανακτισμένοι»

— Θεωρείτε πως κινήσεις όπως το δημοψήφισμα μπορούν να κατευθύνουν το κίνημα των «Αγανακτισμένων»; Και συμεριζέστε τη θέση στελεχών σας, πως πίσω από τις αποδοκιμασίες κυβερνητικών στελεχών κρύβονται μέλη του ΣΥΡΙΖΑ;

Η χώρα μας δίνει την πιο κρίσιμη μάχη της σύγχρονης ιστορίας της. Γι' αυτό και όσοι μιλούν για εκλογές σε μια τόσο κρίσιμη συγκυρία, λειτουργούν ανεύθυνα και θέλουν να σύρουν τη χώρα σε επικίνδυνες εξελίξεις.

— Το δημοψήφισμα δεν έχει σκοπό να κατευνάσει, αλλά να οδηγήσει σε νέες δημοκρατικές κατακτήσεις για τους πολίτες. Διευρύνουν τη δημοκρατία μας μέσω της ουσιαστικής συμμετοχής των πολιτών στις αποφάσεις που λαμβάνονται για κρίσιμες αλλαγές. Δεν είναι ούτε τέχνασμα ούτε αντισυμβασιμότητα. Χρόνια μιλάω για την ανάγκη δημοψηφισμάτων. Και πιστεύω ότι στις ειρηνικές συγκεντρώσεις των πολιτών που προηγήθηκαν ήταν έντονο και το αίτημα για περισσότερη δικαιοσύνη, διαφάνεια και συμμετοχή των πολιτών στα κοινά.

Θέλω να είμαι σαφής: Η ελευθερία της έκφρασης είναι βασική δημοκρατική κατάκτηση των τελευταίων

Κατανοώ την όποια αμφισβήτηση, δεν δέχομαι όμως την επίθεση στους πιο βασικούς δημοκρατικούς μας θεσμούς. Όπως το Κοινοβούλιο. Το οποίο παντού, όχι μόνο στην Ελλάδα, πολιορκείται από ισχυρά συμφέροντα, για να αλλοιωθεί η βούληση του λαού.

δεκαετιών και κανείς δεν έχει το δικαίωμα να την περιορίζει. Η ιστορία μας έχει αποδείξει ότι, όταν επικράτησαν οι ακρότητες, όποιος κι αν τις υποκίνησε, εις βάρος του δημοκρατικού διαλόγου και της ελευθέρης έκφρασης, η Ελλάδα βυθίστηκε στην παρακμή. Κατανοώ λοιπόν την όποια αμφισβήτηση, δεν δέχομαι όμως την επίθεση στους πιο βασικούς δημοκρατικούς μας θεσμούς. Όπως το Κοινοβούλιο. Το οποίο παντού, όχι μόνο στην Ελλάδα, πολιορκείται από ισχυρά συμφέροντα για να αλλοιωθεί η βούληση του λαού. Αποτελεσματικά κρότη και ισχυρότερη κοινοβουλευτική δημοκρατία χρειαζόμαστε. Όχι λιγότερη και χειραγωγούμενη. Η πορεία εξόδου από την κρίση μπορεί να γίνει μόνο μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες — δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις, δεν υπάρχουν από μαγανθές θεοί.

Η βία φέρνει βία

— Όπως όλοι οι πολιτικοί και τα δημόσια πρόσωπα, υποθέτω ότι αντιμετωπίζετε τον κίνδυνο μιας έντονης συνολικής από κάποιον πολίτη. Πόσο αλλάζει η ζωή ενός πρωθυπουργού σε αυτές τις συνθήκες και πόσο τον επηρεάζει να πγαίνει από μια χαλαρή κατάσταση ασφαλείας σε μια πολύ έντονη και συνεχή επαγρύπνηση;

— Είναι γνωστό ότι δεν έχω κανένα πρόβλημα με τη διαφάνεια, ακόμα και με την έντονη επιτήρηση από δημοκρατικές διαδικασίες. Αλλά όμως η διαφάνεια, ο διάλογος, η δημοκρατική αντιπαράθεση απόψεων, και άλλο ο προπαισμός, που συνιστά μορφή βίας. Και να ξέρετε, η βία φέρνει τη βία. Αν νομίζει κάποιος ότι η ασκηση βίας είναι με το αζημίωτο, αύριο θα βρεθεί θύμα της. Εχοντας η οικογένειά μου ζήσει τη βία, έχω βαθιά συνείδηση των συνεπειών της. Γι' αυτό και την αποστρέφομαι, σε κάθε της μορφή. Μιλάω συχνά με πολίτες και μάλιστα με πολλούς που δυσανασχετούν. Το θέλω όχι απλώς καθήκον μου, αλλά και ανάγκη μου, γιατί με βοηθάει να διαπιστώσω ενδεχόμενα σφάλματά μας. Και καταλαβαίνω την πικρία που νιώθουν πολλοί πολίτες. Το μόνο που τους λέω, και το λέω πολύ ειλικρινά, είναι ότι είμαι δίπλα τους για να παλέψουμε μαζί για να αλλάξουμε όλα αυτά που για χρόνια μας πλάνωσαν όλους και που οδήγησαν την Ελλάδα σε αυτό το σημείο της έσχατης παρακμής.

Θα χτυπήσουμε τις εστίες ανομίας

— Σύμφωνα με πληροφορίες από το οικονομικό επιτελείο, το φθινόπωρο προετοιμάζεται μείωση των φορολογικών συντελεστών για τις επιχειρήσεις και συμμετοχή ιδιωτών στην είσπραξη φόρων. Γιατί όλα αυτά δεν έγιναν νωρίτερα, όταν ειδικά σε σχέση με τους φορολογικούς συντελεστές υπήρχαν εδώ και καιρό σχετικές προτάσεις της Ν.Δ.;

— Οι συντελεστές και να έχουμε, αν δεν καταπολεμήσουμε τη φοροδιαφυγή, θα κάνουμε μία ακόμη τρύπα στο νερό — όπως γινόταν δεκαετίες τώρα. Πρώτο πρόβλημα λοιπόν είναι η φοροδιαφυγή: οι μηχανισμοί είσπραξης, η διαφάνεια, η φορολογική συνείδηση. Αλλιώς αδικούμε τον καλοπληρωτή. Και αντλούμε έσοδα μόνο από αυτούς που δύσκολα φοροδιαφεύγουν. Αυτό αποτελεί κοινωνική αδικία. Δεύτερο πρόβλημα είναι η δικαιοσύνη των βαρών. Αυτό ήδη το έχουμε προβλέψει στην νομοθεσία που ψηφίσαμε. Τρίτο ζήτημα είναι το ύψος των συντελεστών, που όμως πρέπει να συνδυαστεί και με τα δύο παραπάνω. Διλαδή, το κτύπημα της φοροδιαφυγής θα μας επιτρέψει ουσιαστικά να μειώσουμε και τους συντελεστές. Σε κάθε περίπτωση, αναζητούμε λύσεις δημοσιονομικά ουδέτερες με καλύτερη κατανομή των βαρών, και δεν τάζουμε με ρεαλιστικές φορολογικές μειώσεις προς όλους όπως κάνει η Ν.Δ. Η χώρα μας χρειάζεται φορολόγηση δίκαιη και αποτελεσματική. Όχι πελατειακή και ανεπαρκή.

— Ποια πιστεύετε ότι είναι τα μεγαλύτερα πρακτικά εμπόδια για την προσέλκυση επενδύσεων στην Ελλάδα; Μπορείτε να τα λύσετε ή μήπως είναι πέραν των δυνάμεων κάθε πολιτικού;

— Φοβάμαι ότι και εδώ η βαθιά πελατειακή και αντιανταπτυξιακή αντίληψη και δομή του κράτους είναι το βασικό εμπόδιο. Εξέθρεψε γραφειοκρατίες, συντεχνίες, νοοτροπίες, παρασιτικά και τελικά μια αντιπαραγωγική οικονομία. Γι' αυτό και η δίδη ευκόλη λύση «μειώστε τους φορολογικούς συντελεστές» απλώς δεν θα αρκούσε. Το πρόβλημα είναι βαθύτερο. Για να επενδύσει κάποιος τα χρήματά του, χρειάζεται σταθερό οικονομικό περιβάλλον, απλοποιημένες διαδικασίες και ένα ρυθμιστικό πλαίσιο που ευνοεί τον υγιή ανταγωνισμό. Με αυτό το τρίπτυχο στόχων κινούμαστε εδώ και 20 μήνες. Πρώτα απ' όλα, επιχειρώντας να βρούμε μια μόνιμη και βιώ

για την καλύτερη διαχείριση του χρέους. Νομίζετε ότι μας άκουγε κανένας, τότε; Με αυτά που είχαν προηγηθεί από την προηγούμενη κυβέρνηση; Δώσαμε μάχη για να μας θεωρήσουν και πάλι αξιόπιστους συνομιλητές ως χώρα και να αρχίσουν να μας ακούν. Βλέπετε σήμερα πόσα ζητήματα είναι στο τραπέζι των συζητήσεων, ενώ τα απέρριπταν ασυζητητί όταν τα έλεγα πριν από ένα-ενάμιση χρόνο: το θέμα της αξιοποίησης των ευρωομολόγων, της επαναγοράς χρέους, του ελέγχου των οίκων αξιολόγησης, του φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τη μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία, μια άκρως συντηρητική Ευρώπη, θα έλεγα και φοβική, η αλήθεια είναι ότι χρειάστηκε χρόνος για να ωριμάσουν οι σκέψεις αυτές στους εταίρους μας, αλλά και για να πειστούν ότι αυτές οι προτάσεις μας δεν είναι άλλοθι για να αποφύγουμε τις δικές μας ευθύνες. Πείσαμε για την ισχυρή βούλησή μας να βάλουμε τάξη στα του οικου μας, γι' αυτό μας ακούν όλο και περισσότερο. Αυτό αποδεικνύει ότι δεν πήγαν χαμένες οι θυσίες των Ελλήνων πολιτών. Τώρα όλοι αντιλαμβάνονται ότι η Ελλάδα πρέπει να βοηθηθεί να βγει από την ύφεση όσο γίνεται γρηγορότερα. Οι σχετικές διαπραγματεύσεις σημειώνουν πρόοδο και ελπίζω να ολοκληρωθούν τα ταχύτερο δυνατό. Μία πρώτη, πολύ θετική εξέλιξη, ήταν η συμφωνία μας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ. Θέλω, όμως, να συμπληρώσω και το εξής. Όλοι θέλουμε ανάπτυξη, πρώτος εγώ. Και κάνουμε όσες προσπάθειες μπορούμε στις δύσκολες συνθήκες που βρέθηκε η χώρα μας. Είναι υποκριτικό, όμως, να λέμε ότι η προσπάθεια δημοσιονομικής εξυγίανσης υπονομεύει την ανάπτυξη. Το αντίθετο, είναι προϋπόθεση για να αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη στη χώρα μας και να προσελκύσουμε επενδύσεις. Όπως προϋπόθεση για βιώσιμη ανάπτυξη είναι να γίνει το ίδιο το κράτος μοχλός ανάπτυξης, να σπάσει η γραφειοκρατία, να ολοκληρωθούν οι μεταρρυθμίσεις.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΕΛΙΔΑ	ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ	ΘΕΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ	ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ	ΚΟΣΜΟΣ	ΓΝΩΜΕΣ	ΤΑΞΕΙΣ
----------------	------------	------	----------	------------	--------	--------	--------

Η λύση στον ελληνικό οικονομικό γρίφο

Ανταλλαγή ελληνικών ομολόγων που λήγουν με μεγαλύτερης διάρκειας και αγορά ελληνικών τίτλων από τη δευτερογενή αγορά

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΖΗΡΑ**

Ανταλλαγή των ελληνικών ομολόγων, ύψους 201 δισ. ευρώ, που λήγουν έως το 2020, με άλλα μεγαλύτερης διάρκειας, σε συνδυασμό με αγορά ελληνικών τίτλων από τη δευτερογενή αγορά είναι το κεντρικό σενάριο πάνω στο οποίο εργάζονται το τελευταίο διάστημα τράπεζες και Ευρωζώνη, προκειμένου να καταλήξουν σε μια συμφωνία για τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στο νέο πακέτο βοήθειας προς την Ελλάδα.

Στις συναντήσεις της Ρώμης, την Πέμπτη και την Παρασκευή, οι δύο πλευρές δεν κατέληξαν σε οριστική συμφωνία, ωστόσο υπήρξαν σημεία πολλά προσεγγίσης που δημιουργούν

Αναδιάρθρωση

«κούρεμα» του ελληνικού χρέους προτείνει ο πρόεδρος των Γερμανών βιομηχάνων (BDI) Χανς Πέτερ Καϊτέλ.

βάσιμες ελπίδες ότι κάτι τέτοιο είναι εφικτό τις επόμενες ημέρες. Έτσι, ο πρόεδρος της Ε.Ε. κ. Βαν Ρομπέι ανακοίνωσε ότι την Πέμπτη 21 Ιουλίου θα πραγματοποιηθεί σύνοδος των ηγετών της Ευρωζώνης για να οριστικοποιήσουν τις αποφάσεις τους.

Όσο κι αν ακούγεται παράδοξο, οι συνθήκες είναι σήμερα ευνοϊκότερες απ' ό,τι μερικούς μήνες πριν, για να βρεθεί μια λύση. Υπό την πίεση της αδιαμφισβήτητης επέκτασης της κρίσης και στους μεγάλους της Ευρωζώνης, οι «κόκκινες γραμμές» γίνονται ελαστικότερες, ενίοτε αίρονται πλήρως. Η Ευρωζώνη αποδέχθηκε για πρώτη φορά ότι η Ελλάδα δεν αντιμετωπίζει απλώς πρόβλημα ρευστότητας, αλλά πρόβλημα βιωσιμότητας του χρέους της. Επίσης, η Ελλάδα και άλλα κράτη-μέλη του Νότου δέχθηκαν τη συμμετοχή ιδιωτών στο νέο πακέτο βοήθειας. Η Ελλάδα, επιπλέον, δέχεται να συζητήσει την παροχή εμπράγματων εξασφαλίσεων, εάν αυτό οδηγήσει σε βελτίωση των όρων δανεισμού. Πρό-

Μετά τις συναντήσεις της Ρώμης, ο πρόεδρος της Ε.Ε. κ. Βαν Ρομπέι ανακοίνωσε ότι την Πέμπτη 21 Ιουλίου θα πραγματοποιηθεί σύνοδος των ηγετών της Ευρωζώνης, για να οριστικοποιήσουν τις αποφάσεις τους (η φωτογραφία από την προηγούμενη σύνοδο κορυφής).

κειται για μια απόφαση υψηλού ρίσκου, καθώς θα σημάνει την υποβάθμιση της Ελλάδας τουλάχιστον στη βαθμίδα της επιλεκτικής χρεοκοπίας για κάποιο χρονικό διάστημα. Η Γερμανία και οι σύμμαχοί της—Ολλανδία, Αυστρία, Φινλανδία, Σλοβακία—συμφώνησαν από την πλευρά τους να άρουν τις αντιρρήσεις τους ως προς την αγορά ελληνικών ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά, από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF).

Σύμφωνα με κύκλους της Φρανκφούρτης, η ΕΚΤ θα επιμείνει στη θέση της και δεν θα δέχεται ως ενέχυρο για την παροχή ρευστότητας στις τράπεζες τα υποβαθμισμένα σε SD (Selective Default – επιλεκτική χρεοκοπία) ελληνικά ομόλογα. Ωστόσο, δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να τα α-

ποδέχεται εάν έστω κι ένας από τους τρεις οίκους διατηρήσει την αξιολόγηση πάνω από SD ή το πιθανότερο να χρηματοδοτούνται οι τράπεζες μέσω του Emergency Liquidity Assistance (ELA) της ΤτΕ. Μια άλλη εναλλακτική είναι η παροχή εγγυήσεων από το EFSF για τα ομόλογα που θα παίρνει ως ενέχυρο. Ωστόσο, κάτι τέτοιο, όπως και η αγορά ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά, προϋποθέτουν την αύξηση των διαθέσιμων πόρων του EFSF, κάτι με το οποίο έχει συμφωνήσει επί της αρχής η Γερμανία. Απομένει να προσδιοριστούν ακόμη πολλά, για την ακρίβεια τα περισσότερα.

Από τη στιγμή που η Ευρωζώνη αποδέχθηκε ότι υπάρχει θέμα βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους και οι οίκοι αξιολόγησης θεωρούν ακόμη

και τις πιότερες μορφές αναδιάρθρωσης επιλεκτική χρεοκοπία, υπάρχουν κάποιοι που υποστηρίζουν ότι είναι ευκαιρία για μία όσο το δυνατόν ριζικότερη αντιμετώπιση του προβλήματος. Υπό αυτήν την έννοια, συζητείται η εθελοντική επιμήκυνση να αφορά σε ομόλογα που λήγουν έως το 2020. Η αξία αυτών των ομολόγων ανέρχεται σε 201 δισ. ευρώ. Επίσης, τα νέα ομόλογα θα είναι μεγαλύτερης διάρκειας, έως 30 χρόνια. Η ανταλλαγή θα γίνει με κούρεμα 25% - 30%. Δηλαδή, ο ιδιώτης θα ανταλλάξει παλαιά ομόλογα ονομαστικής αξίας 100 με νέα αξίας 70 - 85 ευρώ.

Επίσης, το μεσοσταθμικό επιτόκιο των ομολόγων που λήγουν είναι 4,4%. Το επιτόκιο των νέων ομολόγων θα διαμορφωθεί σε τέτοια επίπεδα, ώστε

ο συνδυασμός νέας ονομαστικής αξίας, διάρκειας και επιτοκίου να δίνει ως αποτέλεσμα ότι η παρούσα καθαρή αξία παλαιών και νέων ομολόγων θα είναι ίδια. Με αυτόν τον τρόπο το ύψος του χρέους μειώνεται. Οι τράπεζες προτείνουν να υπάρχει κάποιο κίνητρο, όπως η εγγύηση των νέων ομολόγων από το EFSF. Ωστόσο, αυτό προσκρούει στη Γερμανία, που προσπαθεί να διατηρήσει σε όσο το δυνατόν χαμηλότερα επίπεδα τα κεφάλαια του μηχανισμού.

Χθες ο πρόεδρος των Γερμανών βιομηχάνων κ. Καϊτέλ πρότεινε αναδιάρθρωση με «κούρεμα» του ελληνικού χρέους και παροχή βοήθειας στη χώρα μας ανάλογη με αυτή που δόθηκε στη Γερμανία μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Πώς φτάσαμε στο αδιέξοδο

Του ανταποκριτή μας στις **ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ** **ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗ**

Πώς φτάσαμε στο σημείο η κρίση δημοσίου χρέους, που ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2009 από τη μικρή Ελλάδα, τον Ιούλιο του 2011 να απειλεί πλέον ευθέως την Ιταλία, την τρίτη μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης;

Μια απάντηση θα μπορούσε να δοθεί αν κανείς «διάβαζε» προσεκτικά τα γεγονότα της εβδομάδας που πέρασε. Όταν, δηλαδή, η κρίση χρέους «χτύπησε» Ρώμη και Μαδρίτη και την ίδια στιγμή η ηγέτις της Ευρωζώνης, η κ. Αγκελα Μέρκελ, επέλεγε να περιοδεύσει σε τρεις... αφρικανικές χώρες.

«Δεν πειράζει», θα πουν ορισμένοι κακεντρεχείς, διότι η κ. Μέρκελ, μεγαλύτερη στην Ανατολική Γερμανία, έχει αποδείξει ότι δεν αντιλαμβάνεται πώς λειτουργούν οι αγορές. Όσο περίεργο και αν ακουστεί, σε σημαντικές φάσεις της κρίσης της Ευρωζώνης αρκετοί Ευρωπαίοι ηγέτες πραγματικά δεν είχαν συνείδηση του κινδύνου. Η κατηγορία έχει διατυπωθεί τον Μάιο του 2010 από κορυφαίο Ευρωπαίο πολιτικό σε άτυπη ενημέρωση.

Όμως, η τελευταία φάση της κρίσης ξεκινάει τον περασμένο Απρίλιο, όταν ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών κ. Βόλφγκανγκ Σόιμπλε είπε για πρώτη φορά δημοσίως ότι και οι ιδιώτες επενδυτές θα πρέπει να εμπίπτουν ένα μέρος της οικονομικής διάσωσης της Ελλάδας. Από τον Απρίλιο μέχρι σήμερα, τα επιτόκια δανεισμού Ελλάδας, Ιρλανδίας και Πορτογαλίας ακολουθούν σταθερά ανοδική πορεία, σπάζοντας ένα ρεκόρ μετά το άλλο.

Η κακοφωνία στην Ευρωζώνη, σταθερό χαρακτηριστικό από την αρχή της κρίσης, έφτασε σε νέο κρεσέντο, γεγονός που ανάγκασε ακόμη και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο να επικρίνει δημοσίως τους Ευρωπαίους. Η δημόσια αντιπαράθεση μεταξύ Γερμανίας και Ευρωπαϊκών Κεντρικής Τράπεζας για την εμπλοκή των ιδιωτών επενδυτών στο δεύτερο πακέτο βοήθειας προς την Ελλάδα επιδείνωσε κι άλλο την κατάσταση.

Λίγο νωρίτερα, τον Μάρτιο, η Ευρωζώνη ενίσχυσε, ότι όμως όσο θα έπρεπε, το Σύμφωνο Σόιμπλε και Ανάπτυξης και τους δύο (προσωρινό και μόνιμο) μηχανισμούς βοήθειας της Ευρωζώνης, ενώ, κατ' απαίτησιν της Γερμανίας, υιοθέτησε

Την ώρα που όλοι στην Ευρωζώνη προβληματίζονταν για την κρίση, η κ. Αγκελα Μέρκελ επέλεγε να περιοδεύσει σε τρεις... αφρικανικές χώρες.

Σε σημαντικές φάσεις της κρίσης της Ευρωζώνης αρκετοί Ευρωπαίοι ηγέτες πραγματικά δεν είχαν συνείδηση του κινδύνου.

το νέο Σύμφωνο για το Ευρώ προκειμένου να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα. Η όλη προσπάθεια βαφτίστηκε από τους Ευρωπαίους «συνολική απάντηση στην κρίση».

Από τις αρχές του χρόνου, η κρίση είχε κάπως κοπάσει, καθώς όλοι περίμεναν να δουν την απάντηση της Ευρωζώνης στην κρίση. Παρ' όλο που είχε πολλά θετικά στοιχεία, πολύ γρήγορα αποδείχθηκε ότι δεν άξιζε αυτόν τον χαρακτηρισμό.

Ισως ο κρίσιμότερος σταθμός της κρίσης ήταν στις 18 Οκτωβρίου του 2010 στην παραθεριστική πόλη Ντοβίλ της Γαλλίας. Στο περιθώριο της συνάντησης με τον Ρώσο πρόεδρο κ. Μεντβέντεφ, η κ. Μέρκελ έκανε έναν απογευματινό περίπατο στην παραλία με τον Γάλλο πρόεδρο κ. Νικολά Σαρκοζί. Όταν επέστρεψαν, ανακοίνωσαν στους εκπληκτους δημοσιο-

γράφους ότι είχαν συλλάβει ένα νέο σχέδιο. Ο μηχανισμός βοήθειας που θα ισχύσει από το 2013 θα χορηγεί οικονομική βοήθεια σε κράτη-μέλη που έχουν ανάγκη μόνον αψόχου τα εξαναγκάσει να αναδιρθώσουν τα χρέη τους.

Εκεί ξεκινάει επισήμως η προσπάθεια της Γερμανίας, ορθή οικονομικά και πολιτικά, αλλά με σοβαρές συνέπειες, να αναγκάσει ιδιωτικές τράπεζες και επενδυτικά κεφάλαια να πληρώσουν πρακτικά για το ρίσκο που έχει κάθε επένδυση αντί να περιμένουν ότι θα διασωθούν από τους Ευρωπαϊκούς φορολογούμενους.

Στο τέλος Νοεμβρίου, η Γερμανία αναγκάστηκε να υποχωρήσει και να δεχθεί ότι η αναδιάρθρωση χρέους δεν θα είναι προληπτική, όπως ήθελε, αλλά θα γίνεται σύμφωνα με τις αρχές του ΔΝΤ, όταν δηλαδή η εφαρμογή ενός Μνημονίου δεν θα έχει επιτύχει να καταστήσει βιώσιμο το χρέος. Βεβαίως, η περιπέτεια αρχίζει τον Δεκέμβριο του 2009, όταν η κ. Μέρκελ αντί να σταματήσει τη χιονοστιβάδα, λέγοντας ότι η Ευρωζώνη θα καλύψει σε κάθε περίπτωση την Ελλάδα, καθυστέρησε πέντε μήνες, εκθέτοντας σε κίνδυνο αρχικά την Ελλάδα και στη συνέχεια όλους τους άλλους.

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Όταν το μεσημέρι της προηγούμενης Δευτέρας έφτασε στα χέρια των τεχνοκρατών που εδρεύουν στις Βρυξέλλες, καθώς και των ξένων δημοσιογράφων, η γραμμένη στα αγγλικά επιστολή του κ. Γ. Παπανδρέου προς τον κ. Ζαν Κλοντ Γιουνκέρ, κυριάρχησε μια αίσθηση ότι επικείμενα εξελίξεις. Ότι ο κ. Παπανδρέου, αντιλαμβανόμενος την αλλαγή στις διαθέσεις των Βρυξελλών και, κυρίως, του Βερολίνου, έθετε επιτακτικά την ανάγκη για πολιτική λύση στο πρόβλημα που τείνει να κατασπαράξει το ευρώ. Ωστόσο, πίσω από την ουσία του πράγματος, κρύβεται και μια ολόκληρη στροφή στον τρόπο με τον οποίο εκφράζεται το Μέγαρο Μαξίμου. Τρία είναι τα βασικά στοιχεία της στροφής στη στρατηγική αυτή.

Το πρώτο συνδέεται άμεσα με τις εξελίξεις στην Ευρώπη. Η επιλογή της δημοσιοποίησης της επιστολής προς τον κ. Γιουνκέρ, αλλά και η γνωστοποίηση, σχεδόν καθημερινά, της ελληνικής θέσης ως προς την πορεία των διαπραγματεύσεων για τη λεγόμενη «συνολική» λύση, συνήθως δι' ανακοινώσεων του κ. Η. Μόσιαλου. Η τακτική αυτή έχει διπλό στόχο: να πιέσει τους εταίρους μας, κυρίως όμως να απαντήσει στην κριτική για ελλιπή διαπραγμάτευση.

Το δεύτερο στοιχείο αφορά την προσπάθεια για μεγαλύτερη πολιτική ομογενοποίηση του λόγου τον οποίο εκπέμπει το υπουργικό συμβούλιο. Τον ρόλο αυτό έχει κυρίως η κυβερνητική επιτροπή, όπου χαράσσεται η κεντρική επικοινωνιακή στρατηγική. Ο κ. Παπανδρέου όμως επιθυμεί τα θέματα αυτά να συζητούνται και στο υπουργικό συμβούλιο (το οποίο την εβδομάδα που πέρασε συνεδρίασε δύο φορές).

Στο Μαξίμου θεωρούν ότι σημαντικό ρόλο στην εικόνα ομοιογένειας η οποία μεταδίδεται τις τελευταίες ημέρες διαδραματίζει και η προφανής στενή συνεργασία του κ. Παπανδρέου με τον κ. Ευ. Βενιζέλο που δεν επιτρέπει να την εξωτερικεύσει της πικρίας που αισθάνονται όσοι θεωρούν εαυτών «αδικημένο» από τον ανασχηματισμό. Είναι σαφές πάντως ότι υφίστανται πιόγες ακόμη αμφιβολίες περί της αναγκαιότητας για τη δημόσια χρήση όρων, όπως η «επλεκτική χρεοκοπία». Κυβερνητικό παράγοντες ανέφεραν συζητήθηκε εκτενώς στα κυβερνητικά όργανα, στα οποία δεν υφίστατο ο-

Η νέα επικοινωνιακή τακτική αφορά την προσπάθεια για μεγαλύτερη πολιτική ομογενοποίηση του λόγου τον οποίο εκπέμπει το υπουργικό συμβούλιο.

Τα βασικά στοιχεία της στροφής από το Μέγαρο Μαξίμου εκφράστηκαν με την επιστολή του κ. Γ. Παπανδρέου προς τον κ. Ζαν Κλοντ Γιουνκέρ.

μοφωνία για τη δημόσια χρήση του όρου, τουλάχιστον προτού συνεδριάσουν τα αρμόδια ευρωπαϊκά όργανα που θα αποφασίσουν για το ζήτημα του ελληνικού χρέους.

Το τρίτο στοιχείο της αλλαγής στρατηγικής αφορά την ανάδειξη της παράλληλης, πέρα από τα περί δημοσιονομικής προσαρμογής, ατζέντας. Κορωνίδα των εκτός Μεσοπρόθεσμου αλλαγών είναι βέβαια η μεταρρύθμιση στα πανεπιστήμια, την οποία επέβαλε ο κ. Παπανδρέου ως επιβεβλημένη κίνηση για την ανατροπή του κλίματος, οι αλλαγές του κ. Γ. Παπακωνσταντίνου στις πολεοδομίες και εκκίνηση που πρέπει να ολοκληρωθεί σύντομα ο κ. Α. Λοβέρδος στον χώρο της Υγείας. Πηγές του Μεγαρό Μαξίμου αναφέρουν μάλιστα ότι έχει να διαβύσει μεγάλη απόσταση ως τον Σεπτέμβριο, καθώς η Υγεία αποδει-

Η διαδικασία δεν έχει διευκρινισθεί

Στη βιωσιμότητα του χρέους θα συμβάλει και η αγορά ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά από το EFSF. Η τιμή των ελληνικών ομολόγων έχει υποχωρήσει σημαντικά. Σήμερα μπορεί να αγοράσει κανείς ομόλογα στο 50% - 60% της αξίας τους. Ακόμη δεν έχει ξεκαθαριστεί η διαδικασία, εάν δηλαδή το EFSF θα αγοράζει το ίδιο ομόλογα ή εάν θα δανείζει την Ελλάδα για να προβαίνει στις αγορές. Η πρώτη εκδοχή απαιτεί αλλαγή του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του ταμείου. Στη δεύτερη εκδοχή, η Ελλάδα θα πρέπει να κάνει την επαναγορά με ανοικτές διαδικασίες γιατί σε διαφορετική περίπτωση, θα θεωρηθεί πιστωτικό γεγονός. Ωστόσο, οι ιδιώτες επενδυτές θα πουλήσουν σε υψηλότερη τιμή και κατά συνέπεια θα περιοριστεί σημαντικά η απομείωση του χρέους. Η ΕΚΤ είχε προτείνει από τα τέλη του περασμένου έτους να συζητούν τα κεφάλαια του EFSF, ώστε να αγοράζει ομόλογα από τη δευτερογενή αγορά. Επίσης, είχε υποστηρίξει ότι με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίζεται και η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στη μείωση των δανειακών αναγκών της Ελλάδας. Ωστόσο, η Γερμανία το είχε απορρίψει, λόγω των αντιδράσεων στο εσωτερικό. Η γερμανική κοινή γνώμη θα δυσφορούσε στο να δοθούν περισσότερα κεφάλαια στο EFSF και από την άλλη απαιτούσε μια πιο σαφή συμμετοχή των τραπεζών.

Για τους ίδιους λόγους η κ. Μέρκελ δεν είχε δεχθεί μεγαλύτερη μείωση του επιτοκίου δανεισμού της Ελλάδας. Αν και αναγνώριζε ότι θα βελτίωνε τη βιωσιμότητα του χρέους, θεωρούσε ότι πολιτικά δεν μπορούσε να το διαχειριστεί. Τώρα, αποδέχεται όλα αυτά, με αντάλλαγμα την άμεση συμμετοχή των ιδιωτών στο νέο πακέτο.

κνύεται πολύ δυσκολότερο μέτωπο από τον χώρο της Εργασίας, στον οποίο θέτωσε νωρίτερα ο κ. Λοβέρδος. Αγώνα δρόμου για να κατορθώσει να συγκεντρώσει όσο μεγαλύτερη μερίδα του ΕΣΠΑ είναι δυνατόν κάνει και ο κ. Μιχ. Χρυσοχολίδης.

Η σημασία την οποία αποδίδει στην παράλληλη αυτή ατζέντα ο κ. Παπανδρέου φαίνεται από την πίεση την οποία ασκεί σε κάθε επικοινωνία με τους υπουργούς του. Τις μέσως επόμενες ημέρες αναμένεται μάλιστα να ζητήσει δι' επιστολής από τους υπουργούς άμεσα αποτελέσματα ως το τέλος Αυγούστου. Κάθε ένα από τους υπουργούς θα πρέπει να βάλει ένα συγκεκριμένο στόχο και μέχρι τότε να τον έχει επιτύχει.

Σημειώνεται, ότι εκκρεμούν ακόμη ορισμένα χωροταξικά ζητήματα, όπως η μετακόμιση του πρωθυπουργικού γραφείου στον 4ο και τον 6ο όροφο του υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης στη Β. Σοφίας. Έχουν μετακομίσει κάποιοι υπάλληλοι, όχι όμως και ο κ. Παπανδρέου. Γραφείο στη Βουλή (πιθανότατα του κ. Θ. Παγκαλού, ο οποίος δεν το χρησιμοποιεί) θα αποκτήσει και ο κ. Μόσιαλος, ο οποίος περνάει περισσότερες ώρες εκεί απ' ό, τι σε εκείνο που διαθέτει στο κτίριο της Γραμματείας Ενημέρωσης.